

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 023629 19 Uvp
Banjaluka, dana 15.9.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Anje Davidović, u upravnom sporu po tužbi „R“ a.d. P. (u daljem tekstu: tužilac), kojeg zastupa zakonski zastupnik M.B., a istog punomoćnici Z.B. i B.D.B., advokati iz B., protiv rješenja broj: ... od 19.9.2018. godine Uprave (u daljem tekstu: tužena), u predmetu utvrđivanja prava vlasništva, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 023629 18 U od dana 12.9.2019. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 15.9.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom, stavom 1. izreke, odbijena je tužba, podnesena protiv uvodno označenog akta tužene, a stavom 2. izreke, odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova spora. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca, izjavljena protiv rješenja Područne jedinice P. broj: ... od 23.1.2018. godine, kojim je odbijen njegov zahtjev za utvrđivanje prava vlasništva na drenažnom polju, odvodnim i dovodnim kanalima i zemljištu koje služi za njihovu redovnu upotrebu, na nekretninama iz K.O. V., navedenim u PL broj 36 i K.O. G. Š., u PL broj 88.

Odbijanje tužbe sud je obrazložio navodima da nema osnova za priznavanje prava vlasništva na „drenažama“, jer nisu građevine u smislu člana 3. stava 2. tačke 1. Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 55/10), već su to mjere uređenja poljoprivrednog zemljište u smislu člana 39. tačke a) Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 93/06, 86/07, 14/10 i 5/12), kao i da za njihovu izgradnu daje mišljenje Ministarstvo poljoprivrede Republike Srpske, a ne Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju, kakav stav je zauzet i presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 015335 14 U od 30.9.2015. godine, a potvrđen presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj: 11 0 U 015335 15 Uvp od 23.5.2018. godine, odnosno da se poljoprivredno zemljište ne može privatizovati.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude, tužilac osporava njenu zakonitost iz razloga sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je evidentno da je nižestepeni sud prihvatio pravni stav upravnih organa. Osporava učešće u upravnom postupku Opštine Prnjavor, jer da nema svojstvo stranke, a da je bitno uticala na tok i ishod upravnog postupka. Ističe da je manjkavo prvostepeno rješenje, jer da u njegovom dispozitivu nisu navedene nepokretnosti, koje su predmet zahtjeva za utvrđivanje prava vlasništva po osnovu člana 8a. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske” broj: 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09 i 79/11, u daljem tekstu: ZPDKP), te da su predmet zahtjeva bili PL broj 36 K.O. V. i 88 K.O. G.Š., a da je prvostepeni organ, u obrazloženju rješenja naveo da se radi o PL broj 83 K.O. G.Š., tako da se dovodi u pitanje identifikacija predmeta spora, a što nije otklonio ni nižestepeni sud u pobijanoj presudi. Tvrdi da je drenažni sistem, kao građevinski objekat ušao u Program privatizacije, što proističe iz uvjerenja IRB RS broj: ... od 14.11.2011. godine i Programa privatizacije broj:... od 31.12.1999. godine, a evidentno je i da je zemljište upisano u PL broj 36, upisano kao posjed tužioca, dok su te nepokretnosti u zemljišnoj-knjizi upisane dijelom kao vlasništvo Opštine P., fizičkih lica, a tužilac je na dijelu tih nepokretnosti upisan sa pravom raspolaganja, kao što je tako upisano i Poljoprivredno dobro „V.“, dok je dio nepokretnosti državni erar - FNRJ. Na tim nekretninama su izgrađeni drenažni objekti, kanali i uređaji, a nesporno se radi o poljoprivrednom zemljištu, ali nije tačno da ne predstavljaju građevinske objekte, već predstavljaju skup građevinskih objekata, tipa hidrotehnički objekti, koji služe za odvođenje površinskih i podzemnih voda sa lokacije, sa statusom stalni infrastrukturni objekti, koji su izgrađeni prije 1981. godine. Taj sistem je identifikovan od strane vještaka građevinsko-arhitektonske struke Z.L., koji nije specijalista za hidrotehniku i urbanizam, zbog čega je njegovo mišljenje da to nije građevinski objekat neprihvatljivo. Zbog navedenog smatram da je trebalo prihvatiti nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke M.P. od 3.7.2010. godine, nalaz i mišljenje J.Đ., vještaka za oblast hidrotehlike i urbanizma od 4.3.2013. godine i stručno mišljenje „P.“ a.d. B. od 12.3.2013. godine, koji smatraju da je to građevinski objekat. Ti nalazi nisu pročitani, jer je takav prijedlog odbio prvostepeni organ, zbog čega smatra da činjenično stanje nije pravilno utvrđeno u prvostepenom postupku. Kako je jedini pravilan nalaz mogao dati vještak hidrotehničke, a ne građevinske struke, to se zaključak upravnih organa ne zasniva na pravilnom dokazu. Svim prijedlozima tužioca prvostepeni organ je odredio mišljenju Ministarstva za prostorno uređenje građevinarstvo i ekologiju od 14.3.2013. godine, koje nije dokaz, a na istom je prvostepeni organ zasnovao rješenje. Nejasno je iz kog razloga je odbijen zahtjev u odnosu na PL broj 38 K.O. V., jer je on katastarski posjednik i pravni slijednik Poljoprivrednog dobra P., sa upisanim pravom raspolaganja, koje u suštini predstavlja i pravo vlasništva. Predložio je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda ukine, ili preinači na način da se tužba uvaži i poništi osporeni akt tužene, uz naknadu troškova sastavljanja zahtjeva.

U odgovoru na zahtjev tužena navodi da ostaje kod navoda datih u obrazloženju osporenog akta, bez prijedloga za odluku po zahtjevu.

U odgovoru na zahtjev zainteresovano lice, Pravobranilaštvo Republike Srpske, Sjedište zamjenika Banjaluka, osporava zahtjev i ističe da se radi o poljoprivrednom zemljištu koje se nalazi pod posebnim režimom i predstavlja dobro od opšteg interesa, u smislu člana 8. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 124/08, 56/09 i 95/11). Poljoprivredno zemljište u svojini Republike Srpske ne može biti predmet privatizacije, zbog čega su navodi tužioca u cijelosti neosnovani. Tužilac ni pod kojim uslovima ne može biti kako navodi „nosilac određenih stečenih prava“, to zemljište ne može

biti predmet privatizacije, jer Zakon o poljoprivrednom zemljištu ne predviđa mogućnost privatizacije poljoprivrednog zemljišta u državnoj svojini. Neosnovani su navodi da su na zemljištu izrađeni „građevinski drenažni objekti trajnog karaktera“, jer se radi o mjerama za poboljšanje kvaliteta poljoprivrednog zemljišta, a ne o građevinskim objektima. Pored toga, tužilac nije upisan, niti kao posjednik zemljišta, koje je predmet zahtjeva. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Upravni postupak je pokrenut po zahtjevu tužioca za utvrđivanje vlasništva na nepokretnostima iz PL broj 36 K.O. V. i 88 K.O. G.Š. na osnovu člana 8a. ZPDKP.

Prvostepenim rješenjem od 23.1.2018. godine, je taj zahtjev odbijen, a osporenim aktom od 19.9.2018. godine, je odbijena i žalba tužioca, izjavljena protiv tog rješenja. Tužilac je osporeni akt osporio tužbom, nakon čega je donesena pobijana presuda, kojom je i tužba odbijena, jer su upravni organi i nižestepeni sud saglasni sa činjeničnim utvrđenjem u vezi sa identifikacijom parcela na kojima se nalazi drenažni sistem, na kojim je traženo utvrđenje prava vlasništva, kao i na zemljištu, koje služi za njegovu redovnu upotrebu, da se radi o poljoprivrednom zemljištu, koje ne može biti predmetom privatizacije i da drenažno polje i objekti drenaže nisu građevinski objekti u smislu člana 3. stav 2. tačke 1. Zakona o uređenju prostora i građenju, zbog čega da je i pravilno odbijen zahtjev, sa čijim se zaključkom saglašava i ovaj sud.

Bez obzira na stanje upisa, pa čak i da je ODP „R.“ bio nosilac prava na tom zemljištu, to zemljište nije moglo biti predmet privatizacije koju je to preduzeće izvršilo 2000. godine. Navedeno proizlazi iz člana 8. ZPDKP, po kojem su iz privatizacije izuzeta prirodna bogatstva i zemljišta, osim izgrađenog građevinskog zemljišta iz člana 4. tog zakona. S obzirom da je u postupku utvrđeno da se ovdje ne radi o izgrađenom građevinskom zemljištu, jer drenaže koje se nalaze na zemljištu nisu građevinski objekti, u smislu članova 2. i 37. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 93/06, 86/07, 14/10 i 5/12), tužilac na tom zemljištu nije mogao steći nikakva stvarna prava. Činjenica da je to zemljište ODP „R.“ unijelo u svoj Program privatizacije, kod naprijed utvrđenih činjenica, ne daje osnov tužiocu za sticanje bilo kakvih prava na tom zemljištu. Prestankom statusa državnog preduzeća, prestalo je i pravo tog preduzeća po sili zakona, jer se poljoprivredno zemljište u državnoj svojini nije moglo prenijeti na tužioca kao privatizovano pravno lice.

U pogledu statusa zemljišta u rješenjima upravnih organa i nižestepenog suda su dati pravilni razlozi. Nije učinjena povreda postupka time što je organ cijenio i nalaz vještaka Z. L., dipl. ing., u kojem je utvrđeno da se radi o neizgrađenom zemljištu, jer je organ izvršio uvid i u nalaze koje je tužilac priložio i utvrdio da se u istim ne navodi da se radi o izgrađenom zemljištu, nego se navodi da se na zemljištu nalaze objekti drenaža, čija je namjena odvođenje površinskih i podzemnih voda. To ne znači da se radi o izgrađenom građevinskom zemljištu, jer su drenaže urađene u svrhu poboljšanja kvaliteta zemljišta i izgradnjom istih se ne mijenja status zemljišta. Zato nije bilo potrebe za određivanje novog vještačenja, jer je na osnovu svih izvedenih dokaza pravilno utvrđeno da se radi o poljoprivrednom zemljištu u državnoj svojini, koje nije moglo biti predmet privatizacije, pa tužilac pogrešno svoje pravo na tom zemljištu izvodi iz prava upisanih pravnih lica i pogrešno

navodi da je po osnovu privatizacije pravnog prednika ODP „R.“ postao vlasnik predmetnog zemljišta.

Neosnovani su navodi zahtjeva da je prvostepeni organ pogrešno zaključio da drenažni sistem ne predstavlja građevinski objekat, jer da je takav zaključak zasnovao na mišljenu Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Banjaluka, jer je takav zaključak bilo moguće zasnovati i na presudi ovog suda broj: 11 0 U 015335 15 Uvp od 23.5.2018. godine. To što je Opština P. učestvovala u upravnom postupku ne čini prvostepeno rješenje nezakonitim, a za takvo postupanje prvostepenog organa je bilo osnova. U prilog tome govori činjenica da je dio nepokretnosti upisan u zemljišnu-knjigu u korist Opštine P., zbog čega joj je s pravom dato učešće u postupku da brani svoje interese. Nije od uticaja na zakonitost prvostepenog rješenja ni činjenica da u dispozitivu tog rješenja nisu naznačene sve katastarske parcele, jer je tužiočev zahtjev odbijen, tako da prvostepeno rješenje ne podliježe izvršenju, a sve katastarske parcele su navedene u obrazloženju tog rješenja. Istina je da je prvostepeni organ, u obrazloženju rješenja na jednom mjestu naveo PL broj 83 K.O. G. Š. umjesto broja 88, ali se radi o očiglednoj grešci, koju može prvostepeni organ ispraviti u svako doba.

Kod takvog stanja stvari, ostali navodi zahtjeva su bez uticaja na drugačije odlučivanje, zbog čega ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti sadržan u članu 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude, zasniva se na članovima 49. i 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da tužilac nije uspio u sporu, ne pripada mu pravo na naknadu troškova spora, zbog čega se zahtjev za naknadu troškova odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Anja Davidović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić